

XXX
éves

A
MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
MISKOLCI TERÜLETI BIZOTTSÁGA

MTA MISKOLCI TERÜLETI BIZOTTSÁGA

1 9 7 9

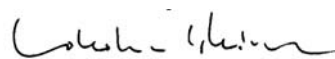

BEKÖSZÖNTŐ

Brian L. Silver amerikai tudományos közíró „The Ascent of Science” című könyvének előszavában azt írta, hogy a „tudomány az emberiség legnagyobb intellektuális kalandja”. Hasonlóan nyilatkozott Charles Flowers is, amikor a tudományos haladás több évezredes folyamatát „A Science Odyssey” című könyvében az ismeretlenbe történő utazásához hasonlította. Valóban, van valami hasonlatosság a homo sapiens világmindenséget megismerni óhajtó kielégíthetetlen vágya és az ismeretlenbe történő folytonos utazás között. Ha egy tudós előtt feltárul egy zárt ajtó, ad infinitum új ajtókhöz jut, amelyek az univerzum újabb ismereteit rejtik. Az is igaz továbbá, hogy a tudományos haladás trendjében ugyan emelkedő, kis lépéseiben azonban lehet bolyongó. Albert Einsteintól származik az a mondás, hogy „a tudomány legnagyobb eredményeit gyakorta a misztikum lengi körül”, mert az új ismeretek az adott időszakban nehezen érthetők, haszontalanok, sőt elrettentők is lehetnek. Bizonyára igaza van a fizikus Richard Feymannak is, aki szerint „a kvantumfizikát nagy valószínűséggel ma sem érti senki”. Igazát bizonyítja, hogy a ma embere köznapi dolgok mibenlétével, működésével sincs sokszor tisztában. A fenti kijelentések azonban korántsem tekinthetők minden vonatkozásban helytállóknak. Mindenek előtt le kell szögezni, hogy a tudományos tevékenységet folytatók ma a társadalom meghatározó szegmensét képező és egyre növekvő rétegét alkotják és korántsem tekinthetők a klasszikus értelemben vett intellektuelek kiváltságos csoportjának. Másrészt, a tudományos tevékenység már nem öncélú kaland, hanem racionális, előre megtervezett, az emberiség haladását célzó tudatos tevékenység. A tudomány egy és oszthatatlan, integrálja az ismeretek teljes tárházát, mai értelmezésünk szerint az élő és élettelen természettudományokat és a társadalomtudományokat, de bizonyos értelemben a művészeteket is. Nem véletlen, hogy a tudomány története az emberi kultúra szerves részévé vált, amit bizonyít az is, hogy a diszciplináris tudományterületek történetével foglalkozó művekben a kultúrához való hozzájárulást mindig tetten érhető.

A tudomány nagy utat tett meg az elmúlt két évszázadban. A középkori polihisztor sokoldalú tevékenységét és feladatát átvette a diszciplináris kutatás, majd a 19. és 20. században a tudományok fejlődése elvezetett a belső differenciálódáshoz. Ezzel egy időben alapvető változáson ment át a tudomány társadalmi szerepe is. Közismert az a mondás, hogy az ipari forradalmak korábban alig profittáltak a korabeli tudományos eredményekből (a gőzgép feltalálása nem a termodinamika alapvetéseire épült, de a termodinamika mindent a gőzgép feltalálásának köszönhet!). Ma azonban a társadalmi, gazdasági progresszió már nem képzelhető el az inter- és multidiszciplináris alap és alkalmazott kutatások nélkül. Az emberről, a természetről és a legágabb értelemben az univerzumról alkotott ismereteink több, mint 70-80%-a az elmúlt fél évszázadban született. Ez alapozta meg azt a fantasztikus fejlődést, amelyet a ma embere az élet minden területén megél. Nem meglepő tehát, hogy a kutatás színvonala, a ráfordítások nagysága, az eredmények beépülésének mértéke a nemzeti és nemzetközi tudományos munkamegosztásba egy ország, és szűkebb értelemben egy régió megítélésének meghatározó mutatója. A tudomány és az innováció jelentőségének ez a felismerése vezetett el oda, hogy a Magyar Tudományos Akadémia több évtizede határozatot hozott a területi bizottságok rendszerének létrehozásáról. Az Akadémiai Törvény 16.§-a szerint a területi bizottságok feladata a régiókban folyó tudományos tevékenység segítése, a kutatóhelyek, egyetemi tudományos műhelyek és ipari innovációs központok integrálása, a határon túli tudományosság segítése. Széles értelemben véve fontos elvárás a területi bizottságokkal szemben az is, hogy független véleményükkel támogassák a területi érdeket szolgáló politikai és gazdasági döntések meghozatalát. Az MTA Miskolci Területi Bizottsága (MAB) harminc éve ezt a célt szolgálja és meggyőződése szerint köztisztületi működése hozzájárul a régió társadalmi, anyagi és szellemi felemelkedéséhez.

Miskolc, 2009. november

Lakatos István
akadémikus, a MAB elnöke

A Magyar Tudományos Akadémia Miskolci Területi Bizottsága rövid története szervezete és tevékenysége

Hazánk legmagasabb szintű tudományos testületének, a Magyar Tudományos Akadémiának (akkori nevén: Magyar Tudós Társaság) érdemi megvalósítását az 1825. évi pozsonyi országgyűlésen Felsőbüki Nagy Pál november 3-i nagyhatású beszéde után gróf Széchenyi István (1791-1860) felszólalása indította el. Gróf Széchenyi István birtokainak egyévi jövedelmét ajánlotta fel, majd követte őt további anyagi áldozatvállalással Vay Ábrahám (1789-1855) borsodi követ, gróf Andrássy György (1797-1872) tornai követ és gróf Károlyi György (1802-1879) szatmári földbirtokos. Őket nevezi a hálás utókor az Akadémia első négy alapítójának. Átlagéletkoruk 1825-ben 30 év volt. 1825. november 3-ra emlékezve a Magyar Köztársaság Kormánya 1997-ben minden év november 3-át a Magyar Tudomány Ünnepevé nyilvánította.

Az akadémia tényleges felállításáról az 1827. augusztus 18-án megjelent 1827. évi XI. törvénycikk rendelkezett. Álljon itt egy idézet a törvénycikkből: „A karok és rendek gondoskodása a hazai nyelvnek nem csak terjesztésére, hanem a tudományok és művészetek minden nemében leendő kiművelésére irányulván, Ő szent felségének jóváhagyásával határozatlik: I. §. Hogy a magyar tudós társaság, vagy akadémia, az önkéntes és szabad adományok útján létesítendő alpból, Pest szabad királyi városban, mint állandó székhelyén, a lehető legrövidebb idő alatt felállítassék.” Végül is a Magyar Tudós Társaság 1830. november 17-én tartott első közgyűlésével alakult meg. A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) elnevezés használata az 1860-as évekre vált általánossá. Az 1825 óta eltelt idő igazolta az alapítók szándékát és az MTA méltóképpen hozzájárult a magyar és az egyetemes kultúra fejlődéséhez.

Az MTA a tudományos élet fokozatos fejlesztése, kiterjesztése és segítése érdekében 1961-től területi bizottságokat alapított, előbb Szegeden, majd Pécsen, Veszprémben, Debrecenben és 1979-ben Miskolcon, felosztva közöttük hazánk 18 megyéjét működési területként. 2006-ban hatodik területi bizottságként létrehozta az Erdélyi Múzeum-Egyesület közreműködésével a Kolozsvári Akadémiai

Bizottságot, az elsőt, Magyarország határain kívül. Ezek a területi bizottságok független tudományos testületek, amelyek mindegyike székházzal rendelkezik, benne előadó- és tanácskozó termekkel, a klubélethez szükséges helyiségekkel, néhány vendégszobával.

A Miskolci Területi Bizottságot - Miskolci Akadémiai Bizottság elnevezéssel (innen származik az azóta is használatos MTA-MAB rövidítés - a Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége 4/1979. számú határozatával hozta létre. Működési területe Észak-Magyarország három megyéjére, Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád megyékre terjed ki, alakuló ülését 1979. november 30-án tartotta. Az MTA-MAB a három megye tudományos közösségét fogja össze harminc esztendő óta és szorosan együttműködik a másik öt területi bizottsággal. Munkásságáról az MTA közgyűlésének köteles beszámolni. Az MTA-MAB 1979. november 30-i alakuló ülésén fogadta el Szervezeti Szabályzatát, majd azt - az összegyűlt tapasztalatok és a felmerült problémák alapján - többször módosította.

A Miskolci Területi Bizottság (MAB) alatt - szűkebben értelmezve - annak legfőbb vezető testületét értjük. Jelenlegi összetétele: elnök (MTA I. tag), 3 alelnök (az egyik Borsod-Abaúj-Zemplén, a másik Heves, a harmadik Nógrád megye képviselőjében), tudományos titkár, a területen működő akadémikusok, a szakbizottságok választott elnökei, az MTA-MAB-Klubtanács elnöke, a területileg illetékes nem akadémikus köztestületi képviselők, a megyei küldöttek és a határon túli köztestületi tagok közül választott képviselő. Az MTA-MAB tagja csak köztestületi tag lehet.

Az MTA-MAB egyik feladata, hogy Észak-Magyarország tudományos közössége számára biztosítsa a tudományos közélet kereteit, konferenciákat, szimpóziumokat, szemináriumokat, vitaüléseket, találkozokat, tanácskozásokat rendezzen, továbbá önkéntes részvétellel tudományos klubéletet szervezzen. Az MTA-MAB másik funkciója a tudomány álláspontjának, illetve a tudományos közösség szakvéleményezésének képviselete, elsősorban Észak-Magyarország társadalma és intézményei felé, akár önálló kezdeményezésekkel is. Az MTA-MAB elősegíti „A tudomány támogatásáért Észak-Magyarországon” alapítvány eredményes működését, székházában helyet ad más szervezetek, egyesületek tudományos, gazdasági és egyéb (nem poli-

tikai) rendezvényeinek. Az MTA-MAB munkájában elsősorban az MTA észak-magyarországi tagjai és tudományos fokozattal rendelkező szakemberei vesznek részt. Működése azonban nem központi jellegű, hanem szak- és munkabizottságain, esetleg ad hoc bizottságain keresztül érvényesül. A bizottságokban közreműködnek a szakmájukban értékes elméleti és gyakorlati tevékenységet folytató tudományos fokozattal nem rendelkező szakemberek is. Az MTA-MAB üléseit időközönként Miskolcon kívül Észak-Magyarország más városaiban tartja.

A környező országokban élő, az ottani szabályok szerint tudományos fokozatot szerzett és magukat magyarnak valló szakemberek 2000-tól, önkéntes jelentkezés alapján az MTA köztestületi tagjai lehetnek. Az MTA-MAB-hoz a Szlovákia keleti és középső részéről jelentkezettek tartoznak, de szűkebb tudományterületük alapján kapcsolatok épültek ki olyan szakemberekkel is, akik Szlovákia nyugati részén, vagy Észak-Erdélyben élnek.

Az MTA-MAB szűkebb vezetésében az akadémiai ciklusváltások idején következtek be személyi változások. Az elnöki tisztséget 1979-1990 között Zambó János, 1990-1996 között Terplán Zénó, 1996-2002 között Kozák Imre, 2002-2008 között Páczelt István, az MTA rendes tagjai töltötték be, 2008-tól Lakatos István, az MTA levelező tagja látja el az elnöki feladatokat. A tudományos titkári teendőket 1979-1990 között Terplán Zénó, akadémikus, 1990-1993 között Nagy Aladár, a közgazdaságtudomány doktora, 1993-tól Újszászy László, az orvostudomány kandidátusa

látja el. Az MTA-MAB alelnökei voltak: 1969-1990 között Bandúr Károly és Szűcs László, 1990-1993 között Bócsa Iván, 1993-1996 között Bócsa Iván, Kozák Imre, Orbán Sándor és Szabó Zoltán, 1996-tól 1999-ig Gyurkó György és Orbán Sándor, 1999-től 2002-ig Bócsa Iván, Gyurkó György és Orbán Sándor, 2002-től 2005-ig Kozák Imre, Gyurkó György és Orbán Sándor, 2005-től 2008-ig Gyurkó György, Lakatos István és Orbán Sándor. A 2008 évi tisztújító közgyűlésen Gyurkó Györgyöt, Páczelt Istvánt és Orbán Sándort választották meg alelnököknek.

A MAB 1998-ban a régió tudományos munkájában meghatározó szerepet betöltő szakemberek számára Kitüntető Tudományos és Fialat Kutatói Díjat alapított. A kitüntetettek a szakbizottságok és „A tudomány támogatásáért Észak-Magyarországon” alapítvány kuratóriuma tesz javaslatot. A kuratórium elnöke 1992-től 2002-ig Páczelt István, 2002-től Dobróka Mihály, titkára 1992-93 között Nagy Aladár, 1993-óta Újszászy László. A MAB szerkesztő bizottságának elnöki teendőit 1980-1990 között Kun László, 1990-1999 között id. Szabadfalvi József, 1999-től Bessenyei József látja el.

Harminc évvel ezelőtt az MTA-MAB tudományos munkája nyolc szakbizottság létesítésével indult:

Bányászati Szakbizottság, 2002-től Bányászati, Föld- és Környezettudományi Szakbizottság (elnökök: 1979-1990 Szilas A. Pál, 1990-1999 Tarján Iván 1999-2002 Debreczeni Elemér, 2002-2005 Némedi Varga Zoltán, 2005-2008 Somosvári Zsolt, 2008- Földessy János).

Egészségügyi Szakbizottság, 1990-től Orvosi és Biológiai Szakbizottság (elnökök:

1979-1992 Prónay Gábor, 1992-1999 Velkey László, 1999- Kiss János István).

Gépészeti Szakbizottság (elnökök: 1979-1989 Czibere Tibor, 1989-2002 Páczelt István, 2002-2008 Tóth Tibor, 2008- Tisza Miklós).

Kohászati Szakbizottság, 2008-tól Anyagtudományi Metallurgiai Szakbizottság (elnökök: 1979-1989 Simon Sándor, 1989-1996 Voith Márton, 1996-2005 Károly Gyula, 2005- Gácsi Zoltán).

Közgazdaságtudományi Szakbizottság (elnökök: 1979-1990 Nagy Aladár, 1990-1999 Szintay István, 1999- Czabán János).

Mezőgazdasági Szakbizottság (elnökök: 1979-1990 Szalai György, 1990-1999 Fehér Alajos, 1999- Magda Sándor).

Társadalomtudományi Szakbizottság, 1991-1999 Filozófiai, Neveléstudományi, Politológiai és Szociológiai Szakbizottság, 1999-től Társadalomelméleti Szakbizottság (elnökök: 1979-1989 Bandur Károly, 1990-1993 Hársing László, 1993-1996 Fehér M. István, 1996-1997 Hársing László, 1997-2008 Lendvai L. Ferenc, 2008- Hell Judit).

Vegyészeti Szakbizottság (elnökök: 1979-1989 Alaitner István, 1989-1993 Berecz Endre, 1993-1996 Tóth József, 1996-2005 Lakatos István, 2005-2008 Bárány Sándor, 2008- Lakatos János).

Az elmúlt harminc évben lényegesen megváltozott Észak-Magyarország tudományos színe, elsősorban a Miskolci Egyetem humán karainak megalakulásával, az egri, gyöngyösi, salgótarjáni, sárospataki főiskolák fejlődésével, az ipari háttér, a kutatási intézmények változásaival, stb. Ennek egyik tükröződése, hogy új szakbizottságok jöttek létre:

Az Orvosi és Biológiai Szakbizottság 1996-ban kettévált és ettől kezdve – az érintett területen – két szakbizottság működik:

Biológiai Szakbizottság (elnökök: 1996-2003 Pócs Tamás, 2003-2005, Fűkőh Levente, 2005- Tuba Zoltán).

Orvosi és Egészségügyi Szakbizottság (1996-1999 Velkey László, 1999- Kiss Já-

nos István).

Történelemtudományi és Néprajzi Szakbizottság (elnökök: 1992-1999 Szabados József, 1999- Bessenyei József).

Nyelv- és Irodalomtudományi Szakbizottság (elnök: 1992- Kabdebó Lóránt).

Állam- és Jogtudományi Szakbizottság (elnökök: 1985-1993 Horváth Tibor, 1993-1996 Gáspárdy László, 1996- Prugberger Tamás).

Erdészeti Szakbizottság (elnökök: 1988-2008 Kovács Jenő, 2008- Jung László).

Matematikai-fizikai Szakbizottság (elnökök: 1992-1999 Galántai Aurél, 1999- Rontó Miklós).

Tudomány és Technikatörténeti Komplex Bizottság (elnök: 2008- Tóth László).

Az MTA-MAB szakemberbázisának fő forrásai jelenleg a Miskolci Egyetem karai és más, tudományos munkát végző szervezetei, valamint az MTA által támogatott kutatócsoportok. Az MTA-MAB keretében végzett munka az előbbieken kívül igen széles intézményhálózat tevékenységére alapozódik. Ezek a teljesség igénye nélkül a következők: Eszterházy Károly Főiskola (Eger), Károly Róbert Főiskola (Gyöngyös), Sárospataki Református Teológiai Akadémia, Comenius Tanítóképző Főiskola - ami 2000-től a Miskolci Egyetem része - (Sárospatak), Károly Róbert Főiskola „Fleischmann Rudolf” Mezőgazdasági Kutatóintézete (Kompolt), „Bay Zoltán” Logisztikai és Gyártástechnológiai Intézet (Miskolc), Bükki Nemzeti Park Igazgatósága (Eger), BGF PSZFK Salgótarjáni Intézete (Salgótarján), Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár (Miskolc), Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Múzeumi Igazgatóság (Miskolc). Igen komoly, a MAB-hoz kapcsolódó tudományos tevékenység folyik még a nagy számuk miatt fel nem sorolt szervezetekben, így a kórházakban, múzeumokban, levéltárakban, könyvtárakban, esetenként iskolákban. A 15 szakbizottság keretében 71 munkabizottság tevékenykedik, a legtöbb az Orvosi és Egészségügyi Szakbizottságban. A szakbizottságokban és munkabizottságokban aktivizált tagok száma mintegy 1600 fő.

Az MTA-MAB-hoz tartozó akadémikusok (névsorban) a következők: Bócsa Iván (1990 l. tag, 1995 r. tag †), Czibere Tibor (1976 l. tag, 1985 r. tag), Kovács Ferenc (1987 l. tag, 1993 r. tag), Kozák Imre (1995 l. tag, 2001 r. tag), Lakatos István (2004 l. tag), Pápai József (1998 l. tag, 2004 r. tag), Pócs Tamás (1995 l. tag, 2001 r. tag), Páczelt István (1987 l. tag, 1995 r. tag), Roósz András (2004 l. tag), Simon Sándor (1976 l. tag, 1989 r. tag †), Tarján Gusztáv (1951 l. tag, 1976 r. tag, †), Terplán Zénó (1990 l. tag, 1995 r. tag †), Zambó János (1961 l. tag, 1973 r. tag †).

Terplán Zénó, aki a megalakulásától kezdve a MAB tevékenységének fő szervezője és egyik irányítója volt, 1996-ban, 11 éves tudományos titkári működése és az Akadémiai Törvény által megengedett 6 éves MAB elnöksége után, 75 éves korában úgy értékelte az eltelt 17 évet, hogy a MAB beváltotta a hozzá, illetve munkájához fűzött reményeket. „Egyrészt felzárkózott az időben korábban alapított másik négy akadémiai területi bizottsághoz (az MTA-MAB alapításakor nagyon hasznos tanácsokat kapva tőlük), másrészt Észak-Magyarország tudományos dolgozóit sikerült úgy összefognia, hogy a terület, és azon belül elsősorban Miskolc város tudományos kultúrája magasabb szintre emelkedett és a Miskolci Akadémiai Bizottság helyileg és országosan is általános elismerést vívott ki magának”. A MAB életének hű krónikája, az 1981-től évente megjelenő „A Miskolci Akadémiai Bizottság Közleményei” sorozat.

1997-től a Magyar Köztársaság Kormánya november 3-át a Magyar Tudomány Ünnepevé nyilvánította, amelyről minden évben a MAB is megemlékezik. Az első Magyar Tudomány Ünnepe 1997-ben emléküléssel és kiadvánnyal tisztelte meg a MAB, amelyek az akadémia négy első alapítója közül a területhez kapcsolódó Vay Ábrahámról és Andrássy Györgyről, illetőleg a Vay-családról és az Andrássy-családról, valamint a nevezetes 1825. november 3-i országgyűlésről szóltak. Az előkészületi munkákba bekapcsolódott a Megyei Levéltár és a Miskolci Egyetem

Központi Könyvtára és Levéltára is. A közös kiadású kötetet, amelynek címe „Tanulmányok a Magyar Tudományos Akadémia megalapításáról” Dobrossy István a Megyei Levéltár igazgatója szerkesztette. Az önálló kiadványok mellett a MAB számos, a régiót érintő tudományos kiadvány megjelenését támogatta.

A tudomány iránt érdeklődő szakemberek látókörének bővítésében, a tudományos, kulturális és társadalmi közélet aktuális kérdéseinek megvitatásában fontos szerepet tölt be az 1984-ben megalakult MAB-klub, melynek meghatározó feladata, hogy ismeretterjesztő előadásokat, beszélgetéseket biztosítson a klubot alkotó önként jelentkező tagok és azok hozzátartozói, barátai számára. A klub a különböző tudomány- és művészeti ágak olyan kiemelkedő szakembereit hívja meg havi rendszerességgel előadások megtartására, akik az adott témakörök kiváló ismerői, és meghatározó egyéniségei. A kis létszámú klubtanácsot 1984-1996 között Kozák Imre, 1996-1999 között Terplán Zénó, 1999-2008 között Tóth László vezette, 2008-tól Veres László vezeti.

Az irodalom és a művészet elismertségét mutatja, hogy ismét lehetnek akadémiai tagok az írók, költők, zeneművészek, szobrászok, festők. Az a tény pedig Miskolc város rangját is emeli, hogy 2002-től itt működik a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia (SZIMA) első és egyetlen vidéki csoportja. Az MTA-MAB akkori elnöke Kozák Imre, és titkára Újszászy László - a budapesti példát látva - szorgalmazták, hogy a MAB mellett, annak működési területét, Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád megyét átfogóan alakuljon meg a SZIMA Miskolci Területi Csoportja. Feladata, hogy figyelemmel kísérje a művészeti élet meghatározó folyamatait, és nyilvánosságra hozza az ezekkel kapcsolatos álláspontjukat, javaslataikat, szorgalmazza a nemzeti kultúra „aranyalapját” jelentő irodalmi és művészeti hagyomány gondozását, és védelmezzék a művész alkotómunkájának szabadságát. Dobrik István művészettörténész, a Miskolci Galéria igazgatója, a miskolci csoport ügyvezető elnöke visszatekintve a kezdetekre úgy fogalmaz, hogy „jókor jött ez a lehetőség, hiszen szükség volt egy olyan fórumra, ahol művészeti kérdésekről lehet beszélni...”. Alapító tagok: Bodonyi Csaba építész, Dobrik István művészettörténész, Feledy Gyula grafikusművész, Kabdebó Lóránt irodalomtörténész, Petneki Áron művészettörténész, Selmeczy György zeneszerző. Megalakuláskor Feledy Gyulát választották a testület vezetőjének, 2008-tól Bodonyi Csaba látja el az elnöki teendőket.

A rövid történeti áttekintés végén álljon itt azoknak a névsora, akik részt vettek a MAB munkájában és Kossuth-díjat, Állami-díjat, vagy Széchenyi-díjat kaptak: Kossuth-díjas: Tarján Gusztáv (1950, 1953), Zambó János (1958), Czibere Tibor (1962); Állami-díjas: Zambó János (1965), Kovács Ferenc (1988); Széchenyi-díjas: Terplán Zénó (1994), Bócsa Iván (1997), Kozák Imre (1999), Páczelt István (1999), Czibere Tibor (2006), Pápay József (2009), Plesz Antal (2009).

A MAB a jövőben arra törekszik, hogy ellássa a Szervezeti Szabályzatában megfogalmazott feladatait és mindeközben megfeleljen a mindenkori kihívásoknak. A MAB a megye lehetőségeivel elő kívánja segíteni, hogy az észak-magyarországi régió rendelkezék a felemelkedéshez nélkülözhetetlen szellemi bázissal, hogy ennek biztosításához a régiókban kellő számú és színvonalas kutatóhely működjön, hogy az ország és a régió tudományosságában is érvényesüljön az esélyegyenlőség biztosításának, az egészséges versenyszellemnek és a minőségorientált kiválasztásnak hármass, egymástól el nem választható elve.

Az MTA-MAB SZÉKHÁZA

Az MTA-MAB székház épülete 1896-ban épült Kereskedelmi és Iparkamarának. 1945 után az épületet a megyei Tanács, a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár, majd a Herman Ottó Múzeum használta. Az épület eklektikus stílusa megfelelt a korának és kifejezte a régi hagyományokra visszatekintő iparos rétegnek és a múlt század végén meggazdagodó, feltörekvő kereskedők ízlésvilágát. Bár nem műemlék, városképi jelentőségű, mert a fő tömegek aránya, gazdag plasztikai játéka, és legfőképpen a belső terek szépsége, tiszta logikája egy méltóságteljes, szép középületet teremtett. Az épület felújítása és a MAB-székház céljára történt átalakítása a Magyar Tudományos Akadémia gondozásában Cifka Anna építész tervei alapján készült el.

A székház „belső hangulatának tudományosságát” két bronzszobor elhelyezése hitelesítette az első emeleten. Madách Imre mellszobrát, Kiss Nagy András szobrászművész. Mikszáth Kálmán mellszobrát Borbás Tibor szobrászművész készítette el. Madách Imre és Mikszáth Kálmán is akadémikus volt. 1991-ben került helyére Széchenyi István bronz mellszobra a földszinten, ezzel tisztelve az Akadémia első alapítója előtt, születésének 200. évfordulója előtt. Az alkotás Gulácsy

Horváth Zsolt műve. A MAB elnöki szobáját az idős Széchenyi István portréja (festette August Fleischman), az ún. Deák-termet Deák Ferenc a haza bölcse, akadémikus egész alakos festménye díszíti (festette Barabás Miklós). A földszint előcsarnokában Varga Éva szobrászművész „Oroszlános díszkút” alkotása köszönti a belépőt, az alagsori tükörudvarban Szanyi Péter „Életfa” című műve található. A felsorolaton kívül még számos más művészeti alkotás emeli az épület díszét, amely a maga szépségével, alkalmasságával méltó módon szolgálja a MAB céljainak elérését.

Utazással, a belsővel, a belsővel, a belsővel,
mihelytől kezdve maradék-kultúrát.

Társadalommal, a belsővel, a belsővel, a belsővel,
mihelytől kezdve a belsővel, a belsővel, a belsővel,
és a belsővel. És a belsővel nem azonos, "belőle"
szóval.

Árnyékkal

Gera

Glatz Ferenc akadémikus, az MTA elnökének vendégkönyvi bejegyzése (1996)

Külső borítón: Könyöki – Tamás: MAB székháza (1897), Miskolc, 3530 Erzsébet tér 3.,
Róna József Kossuth Lajos szobrával (1898). (G.L.) * **Belső borítón:** Izsó Miklós – Székely
Bertalan: Széchenyi István szoborterve (1866)

Képi illusztrációk: Miskolc történeti vedutája (19. sz. -ből) * Lépcsőház (V.E.) * Kiss Nagy
András: Madách Imre szobra (V.E.) * Borbás Tibor: Mikszáth Kálmán szobra (V.E.) *
Kazinczy Ferenc mauzóleuma Széphalomban (1873) * Varsányi – Rohn: Miskolc (1853) *
Díszterem, Nagy Lázár seccóival (V.E.) * Disszertáció védés (G.L.) * Elnöki tanácsterem
Barabás Miklós Deák Ferenc portréjával (G.L.) * Konferencia a díszteremben (G.L.) *
Elnöki dolgozószoba (V.E.) * Előcsarnok - részlet (V.E.) * Városkép a MAB székházzal (V.E.)

Szöveg: Terplán Zénó és Kozák Imre nyomán, Lakatos István.

A fotókat készítette: Gera László, Valent Ede, Tervezte: Goda Gertrúd, ISBN 978-963-06-8249-7,
Felelős kiadó: Lakatos István, Nyomtatás: ?, Nyomdai előkészítés: V&V Studio